

GET CREATIVE
WITH ART ONLINE

MODUL Nr: 8 av 8

MIGRANTER OCH FLYKTINGAR

- Bakgrundsinformation för lärare -

LEKTIONSMÅL och SYFTE

- Att förstå skillnaden mellan migranter och flyktingar
- Att undersöka olika sätt hur migranter och flyktingar kan visas i konsten för att visa på deras liv, hopp och rättigheter
- Att samtala om fördelar med en multikulturell samexistens och om hur mångfald kan leda till social utveckling

FOKUS

Konst, Språk, Drama

ÅLDERSINTERVALL

9 – 11 år (anpassningsbar för yngre eller äldre elever)

FÖRMÅGOR

Analytiskt tänkande/ Kreativitet / Perception / Förståelse

Ur LGR 22:

“Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet.”

“Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet.”

TEMA: MIGRANTER OCH FLYKTINGAR

Definition

- Migranter och flyktingar är människor som har lämnat sina hem för att söka en bättre och tryggare tillvaro. Folkvandringar är lika gamla som vår civilisation. Varje land inkluderar människor som har nått nya landsgränser och bosatt sig där.
- Migranter väljer att flytta för att få bättre levnadsförhållanden via ny bostad, nytt arbete, eller för att förenas med sina familjer på grund av utbildnings- eller personliga skäl.
- Flyktingar är människor som flyr från militära konflikter eller förföljelse. De som anses vara "flyktingar" enligt internationell lag ska inte skickas iväg eller föras tillbaka till de situationer där deras liv eller deras frihet var utsatt för risk.

Varför är temat viktigt?

- Migranter och flyktingar är viktiga för FN (Förenta Nationerna), som 1948 i "Deklaration om Mänskliga Rättigheter" i artikel 13 klargjorde att "Alla har rätten att fritt förflytta sig och välja var de vill bo inom gränserna för varje stat; alla har också rätt att lämna vilket land som helst, inklusive sitt eget och att ta sig tillbaka till sitt eget land".
- Migranter och flyktingar kommer att ha inverkan på de länder de lämnar, de ställen de väljer att bosätta sig på och de människor de passerar på sina resor. Därför måste sådana förflyttningar vara viktiga för oss alla, eftersom det alltid gäller människors rättigheter och säkerhet.
- Flyktingar kan vara sårbara och utsatta för olika svårigheter som t ex diskriminering, utnyttjande och marginalisering då de ibland får leva och arbeta i samhällets "skugga", kanske rädda att klaga och förnekas mänskliga rättigheter och frihet.
- Migranter kan föra med sig rikedom av positiva kulturella och arbetskraftsfördelar på de platser de bosätter sig. De kan dock fortfarande vara sårbara för övergrepp mot mänskliga rättigheter. Svårigheterna kan innehålla ett förnekande av deras civila och politiska

rättigheter, en brist på en snabb process, eller brist på tillgång till hälsa, boende eller utbildning. Förnekandet av dessa rättigheter är ibland sammanlänkat av fördomar eller främlingsfientliga attityder.

Hur påverkar det våra liv/ vår värld?

- Genom historien har folkvandringar ägt rum på grund av olika skäl. När folk förflyttar sig och bosätter sig på nya platser kan det leda till en interkulturell dialog som berikar samhället och bidrar till att man ändrar åsikt om standard, åsikter och idéer.
I dessa dagar är det vanligt att man bor på ett annat ställe än det man föddes på. Många värderar mångfalden i våra multikulturella samhällen där immigrationen har berikat vår ekonomi och kultur.
- Nyanlända kan erbjuda nya möjligheter för de platser de bosätter sig på. De kan ibland också orsaka extra bördor i redan hårt ansträngda länder där. Att planera för mottagandet av nyanlända blir därför mycket angeläget.
- Vi måste komma ihåg att om förhållanden ändras - tex om den globala uppvärmningen skulle göra vårt land för varmt, eller om kriget skulle komma - så kan vem som helst av oss bli flyktingar eller bli tvungna att flytta till ett annat land.

Visste du att...

- Uppskattningsvis 281 miljoner människor bor inte i sitt land där de föddes. Detta beror på fattigdom, brist på hälsovård, utbildning, vatten, mat, bostad och miljö -och klimatförändring men också på grund av förföljelse eller konflikter.
- UNHCR, The United Nations Refugee Agency, uppskattade nyligen att vid slutet av 2020, för första gången i historien, var antalet ungefär 82,4 miljoner som inte bor i sina hemländer och ca 26,4 miljoner av dessa är flyktingar. Hälften av dem är barn.
- Många kända personer såsom Albert Einstein, Dalai Lama, Marie Curie, Marc Shangall, Malala Yousafzai, M.I.A., Mila Kounis, Rita Ora, Giannis Antetokounmpo och till och med en seriefigur som Stålmannen, har bakgrunder om migranter eller flyktingar.
- FN, The United Nation, Förenta Nationerna har inrättat speciella kontor för att skydda rättigheterna för migranter och flyktingar:
 - Office of the High Commissioner for Human Rights and United Nations High Commissioner for Refugees.

HUR KAN EN KONSTNÄR SKILDRA TEMAT?

Många konstnärer har inspirerats av folkvandringar och har därefter gestaltat migranter och flyktingar i sina konstverk. Några flyktingar och migranter har också själva gestaltat sina erfarenheter i egna konstverk. Några migranter har valt att visa sina egna erfarenheter på ett realistiskt sätt medan andra försökt visa sina känslor på ett mer abstrakt sätt.

Några har valt att använda en fotografisk stil för att försöka belysa den historiska synvinkeln på hur migrationen rört sig medan andra har försökt uttrycka det på ett mer humanitärt sätt. De har sett konsten som ett sätt att öka medvetenheten om mänskliga rättigheter och migranternas och flyktingarnas rättigheter för att verka för fred, respekt för människors värde eller för att hylla förtjänsterna av en multikulturell samexistens, social sammanhållning, utveckling och framsteg.

Vi kan hitta exempel på migranternas erfarenheter inom varje konstform, allt från tavlor, till skulpturer, fotografier, installationer, gatukonst, videokonst, föreställningar och på utställningar världen över. Europeana som skapats av EU och innehåller digitala samlingar av kulturarvet från fler än 3000 institutioner i Europa som innehåller konst för migranter och flyktingar.

VÅRA VALDA KONSTVERK

- Titel: THE REFUGEE GIRL/SLEEPING FLOWER GIRL /FLYKTINGFLICKAN/ SOVANDE BLOMSTERFLICKA
- Konstnär: GEORGIOS IAKOVIDIS, 1853-1932, Grekland
- Teknik: Olja på duk
- Dimension: 100 x 79 cm
- Färdig: Efter 1900
- Plats: THE NATIONAL GALLERY, ATEN, GR
- Web link: www.nationalgallery.gr/en/all-collections/collection/collections/the-refugee-girl-sleeping-flower-girl.html
- Hur kom den till galleriet? E. Koutlidis Foundation Collection

- Vad säger den om "MIGRANTER och FLYKTINGAR"?

Georgios Iakovidis (1853–1932) anses som en av de viktigaste grekiska konstnärerna på 1800- och början av 1900-talet. Han målade många olika tavlor, från porträtt till landskap, stillbilder av vardagslivet och scener ur mytologin och från olika genrer. Ett av hans största intressen var att måla scener från barndomen, och han är välkänd som den konstnär som bäst och mest realistiskt målade av barn, i deras liv och värld.

I hans tavla kan vi se hur Georgios Iakovidis använde formen, ljuset, färgerna och platsen för att gestalta scenen med flyktingflickan. Den trötta eller sovande flickan sitter framför en nyklassisk byggnad och håller i en korg med blommor. Färgerna är dämpade och skiftande i grått och grönt, till skillnad från blommorna hon har i sin korg för att sälja. De lyser i en starkare färg och kanske bär den löften om en ljusare framtid? Konstnären får oss att tänka på under vilka livsvillkor den lilla flickan lever och vad hon skulle kunna tänkas drömma om.

MER OM KONST

Finns det andra konstverk av samma konstnär (eller av andra) som hjälper oss förstå temat bättre?

På grund av sitt geografiska läge och historia har Grekland ofta sett och upplevt olika slags migration. Många grekiska konstnärer har inspirerats att producera konst som visat migranter och flyktingar.

År 1893, gjorde Nikolaos Gyzis sin tavla i kol och akvarell, "Philippos Marthasi i en flyktingbåt, klamrande sig fast vid sin desperata moder", finns också på the National Gallery, Alexandros Soutsos Museum i Grekland.

“The traveller/ Resenären” [The immigrant], av 1900-talskonstnären, Theodoros Papagiannis, illustrerar personers resa som lämnar sitt fäderneland med allt de äger och har i resväskan och hoppet om ett bättre liv.

Konstnären skrev: “Jag har honom som ett exempel. Han håller sin resväska intill sig och vi vet inget om vad den innehåller, hans lidanden, hans tillgångar....”

Detta konstverk är en del i en serie av verk som heter, "Immigrants" (1971–1976). Den gestaltar migration i en context av avtal mellan länder under efterkrigstiden då man tankar på liv och arbetsförhållanden, identitet och socialt utanförskap.

Konstnären, Vlassis Caniaris producerade denna installation som kallas 'Hopscotch/ Hoppa hage' år 1974. Den innehöll 6 personer, 9 resväskor and en bur på ett underlag av tjärpapper där man ritat en bild för att kunna hoppa hage.

ANDRA TAVLOR SOM OCKSÅ SÄGER NÅGOT OM TEMAT

Från Sverige

- Titel: NOAKS ARK
- Konstnär: IVAR AROSENIUS 1878- 1909, SVERIGE
- Plats: NATIONALMUSEUM, STOCKHOLM
- Vad den säger om 'MIGRANTER OCH FLYKTINGAR'

Bilden visar en av de första resor som migranter gjort inom litteraturen, denna scen är tagen ur Bibeln. Noak tar två djur av varje sort med sig – en mångfald – på resan för att undvika översvämningen.

Målningen från Sverige är naiv och idyllisk, utan någon som helst antydning om den fara som vi tänker på när vi associerar till dagens svåra båtresor många flyktingar/migranter och asylsökande företar sig för att med båt ta sig till andra länder.

Från Italien

- Titel: THE EMIGRANTS / UTVANDRARNÄ
- Konstnär: ANGILO TOMMASI 1858-1923, Italien
- Färdig: 1895
- Plats: NATIONAL GALLERY OF MODERN ART, ROM, ITALIEN
- Vad den säger om "MIGRANTER OCH FLYKTINGAR"

Tommasis målning visar en mängd segelbåtar och många utvandrare som väntar på att få fara iväg. Bilden visar det fenomen med utvandring som rådde i Italien från början av 1800-talet.

"Utvandrarna" visar uttryck för tvivel, oro, hopp, hunger, både förr och nu, och allt detta surrar i huvudena på dessa människor som är på väg att lämna landet sjövägen för att söka ett nytt liv.

Från Storbritannien, Fotograf: Courtesy of Christie's

- Titel: MIRROR OF HUMANITY/ HUMANITETENS SPEGEL
- Konstnär: JOSEPH KANGI Södra Sudan
- Färdig: 2019
- Plats: Hope Project exhibition at St James Church, Piccadilly, London, Januari 2020

- Vad den säger om "MIGRANTER OCH FLYKTINGAR"

Joseph Kangi, en flyktingkonstnär ursprungligen från Södra Sudan men som flytt till Moira Camp (på ön Lesbos), var en av de flyktingkonstnärerna som fick ha med sitt verk på utställningen 2020 i St James Church (Piccadilly) i London och på en auktion efteråt hos Christie's. Alla intäkter gick till Hopp-projektet, ett initiativ som ska verka för flyktingars ökade värde med målet att förändra vår syn på dem.

Målningen handlar om enhet, enligt konstnären. Människor från olika länder, olika religioner, och olika stammar måste kunna acceptera varandra. Vi måste hålla varandras händer för att bygga en bättre värld, en som ej ser hudfärg eller skillnader, utan bara ser det som förenar oss. Vi bör se andra på samma sätt som vi ser oss själva i spegeln, som människor. "Mänsklighet bör ges företräde över allt annat."

ELEVUPPGIFTER

Lärare kan välja från varje kategori nedan eller tänka ut egna aktiviteter, som att utarbeta datoriserade bilder, musik/sånger/ rappar inspirerade av konst på andra gallerier som illustrerar detta tema.

Några av uppgifterna finns med detaljerat beskrivna under fliken "Verktyslådan" på projektets hemsida. Där kan du också hitta fler uppgifter.

BILDUPPGIFTER

Ur LGR 22:

Kursplan Bild:

Syfte

"Undervisningen i ämnet bild ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur bilder skapas och tolkas. Genom undervisningen ska eleverna få erfarenheter av visuell kultur i form av film, fotografi, design, konst, arkitektur och miljöer".

" Undervisningen i ämnet bild ska ge eleverna förutsättningar att utveckla
- förmåga att kommunicera med bilder för att uttrycka budskap,
- förmåga att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material,
- förmåga att utveckla idéer samt välja och motivera tillvägagångssätt utifrån syftet med bildarbetet, och
- förmåga att analysera samtida och historiska bilders innehåll, uttryck och funktioner."

1. T Gör en affisch (humörbild) som representerar dig. Tänk dig att du reser till ett annat land där du inte förstår språket eller kulturen och de förstår inte dig heller. Använd endast bilder, färger och design och fyll din affisch med dina favoritsaker som representerar dig i ditt nya hem och de nya människor du träffar. Tag med familjen, husdjur, sport, aktiviteter och det du gillar.
2. Skapa ett digitalt collage som visar humanitet i migranternas erfarenheter. Tag foton på alla och visa vad du tycker migrationen innebär och lägg till dem till mediabilder som kan representera former av de människor som befinner sig på flykt. Använd siluetter, färger och former och tänk på vad du vill förmedla.
3. Måla en bild som visar "ENHET". Försök visa en värld utan gränser där var och en delar land, hav och resurser och lever i fred och harmoni. Flyktingar skulle inte finnas och "alla människor i hela världen skulle hålla varandras händer". Hur skulle det kunna se ut i en målning?

4. Skapa ditt eget virtuella galleri genom att använda www.artsteps.com för att visa all konst du gjort.

SPRÅKUPPGIFTER

Ur LGR22:

Kursplan Språk:

Syfte

"Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära."

" Undervisningen i ämnet svenska ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer,

- förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften,
- förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa"

1. Precis som flyktingflickan säljer blommor i vårt konstverk så tänk dig att DU har varit utomhus hela dagen för att sälja blommor och till och med somnat på plats. Skriv en dagbok om "Arbetet på gatan" och förklara hur det skulle kännas och upplevas under en hel, lång dag.
2. Samarbeta i en gruppövning med "story telling" för att se hur berättelsen om den sovande blomsterflickan skulle utvecklas. Sätt er i en cirkel med dina kamrater och i tur och ordning (från vänster till höger) och säg en mening var, som ska bygga på föregående klasskamrat för att hitta på nya erfarenheter och äventyr för blomsterflickan. Börja så här: Sedan öppnade hon ögonen och såg att.....
3. Sök på Internet eller på biblioteket efter information om kända atleter, vetenskapsmän eller personligheter med migrant-eller flyktingbakgrund. Presentera din "forskning/undersökning" för klassen och dela varandras berättelser.
4. Använd en världskarta och markera alla platser som du och dina klasskamrater hör ihop med på ett eller annat sätt. Diskutera alla band du har med olika platser. Kommer kanske din familj från en av dessa platser eller har du besökt eller känner någon som varit där? Hur många delar av världen finns representerad i denna aktivitet när alla har sagt sitt?

DRAMAAKTIVITETER

Ur LGR 22

Kursplan Språk:

Syfte

"I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden."

"Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer."

1. Skapa en scen i er grupp om 6-7 personer där flyktingflickan sover på gatan. Om du/ni tanker på hur bilden av scenen zoomas ut, var skulle ni aktörer befinna er på scenen? Nu får ni var och en i gruppen säga en mening till flyktingflickan eller säga något som ni kommer att tänka på när ni ser henne.
2. Nu är det dags att levandegöra scenen: Improvisera att flyktingflickan sitter där och att runt om henne rör sig människor. Vad gör de? Kommer de tala om situationen eller inte reagera alls? Gör korta improvisationer och spela upp dem i klassen.
3. I grupper, tänk er att du är en i en familj som måste fly. Kanske är ni flyktingar som flyr från höjd vattennivå i haven på grund av klimatförändringar? Är det krig eller naturkatastrofer som gör det omöjligt att stanna kvar i din kommun? Improvisera situationen för de andra i gruppen/klassen beskriv och spela upp situationen du flyr från och hur den får dig att känna.

ANVÄNDBARA LÄNKAR

Förenta Nationernas webbsida för UN Kontoret för Mänskliga Rättigheter/ the UN Office for Human Rights

www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx

EU's portal med digitala samlingar med kulturella arvet

<https://www.europeana.eu/en>

-Migration i konstverk www.europeana.eu/el/galleries/migration-in-artworks

-Flyktingar, Konst & Aktivism www.europeana.eu/en/blog/i-am-the-change-refugees-art-and-activism

Information om den grekiske Konstnären, Iakovidis Georgios

<https://www.nationalgallery.gr/en/painting-permanent-exhibition/painter/iakovidis-georgios.html>

Guardian Tidningsartikel om 2020 UK Utställning med Migranternas konst

www.theguardian.com/global-development/gallery/2019/dec/25/we-never-chose-this-refugees-use-art-to-imagine-a-better-world-in-pictures

Historieextra – 'Hur Migration har förändrat vår värld?'

<https://www.historyextra.com/period/modern/how-migration-changed-the-world/>